

III

(Akty przygotowawcze)

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 16 sierpnia 2018 r.

w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles IV”)

(CON/2018/35)

(2018/C 378/03)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 25 czerwca 2018 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Rady Unii Europejskiej o wydanie opinii w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem w latach 2021–2027 (program „Perykles IV”) ⁽¹⁾ (zwanego dalej „projektem rozporządzenia”).

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 133 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym, bez uszczerbku dla uprawnień EBC, Parlament Europejski i Rada ustanawiają środki niezbędne do używania euro jako jednej waluty, po konsultacji z EBC. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

1. Uwagi ogólne

- 1.1. EBC pragnie zauważyć, że projekt rozporządzenia zastąpi podstawę prawną obecnego programu Perykles 2020, który został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 331/2014 ⁽²⁾, od 1 stycznia 2021 r., z zamiarem kontynuowania programu Perykles do końca roku 2027.
- 1.2. EBC pragnie przywołać wyrażany już pogląd, że program Perykles stanowi użyteczny wkład do działań już podejmowanych przez EBC, Europol oraz organy krajowe i zmierzających do zwalczania fałszerstw banknotów i monet euro ⁽³⁾. EBC wyraża przekonanie, że program Perykles IV będzie nadal przyczyniał się do zachowania wiarygodności banknotów euro.
- 1.3. EBC podkreśla swój czynny udział w działaniach zwalczających fałszowanie banknotów euro. W szczególności EBC opracowuje projekty oraz zaawansowane parametry techniczne banknotów, które pozwalają ogółowi społeczeństwa oraz ekspertom na rozróżnianie autentycznych i fałszywych banknotów euro oraz mają skutek odstraszący dla fałszerzy.
- 1.4. Banknoty serii Europa są wprowadzane stopniowo od 2013 roku. Przygotowując się do wprowadzenia banknotów z ulepszonymi elementami bezpieczeństwa, EBC i krajowe banki centralne Eurosystemu przekazują szeroki zakres informacji producentom i dostawcom urządzeń obsługujących banknoty, bankom komercyjnym, handlowcom detalicznym i innym podmiotom na co dzień używającym urządzeń do obsługi banknotów lub zajmującym się obsługą gotówki. EBC zapewnia również programy i materiały szkoleniowe uzupełniające szkolenia dla profesjonalnych podmiotów zajmujących się obsługą gotówki. Ponadto po wprowadzeniu nowych serii banknotów informacje dotyczące wzorów i zabezpieczeń udostępnia się opinii publicznej.

⁽¹⁾ COM(2018) 369 final.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 331/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające program wymiany, pomocy i szkoleń w dziedzinie ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles 2020”) i uchylające decyzje Rady 2001/923/WE, 2001/924/WE, 2006/75/WE, 2006/76/WE, 2006/849/WE oraz 2006/850/WE (Dz.U. L 103 z 5.4.2014, s. 1).

⁽³⁾ Zob. pkt 1 opinii EBC CON/2006/35 z dnia 5 lipca 2006 r. wydanej na wniosek Rady Unii Europejskiej w sprawie dwóch projektów decyzji Rady dotyczących programu wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles”) (Dz.U. C 163 z 14.7.2006, s. 7) oraz pkt 1.1 opinii EBC CON/2012/17 z dnia 2 marca 2012 r. w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles 2020”) (Dz.U. C 137 z 12.5.2012, s. 7). Opinie EBC są publikowane na stronie internetowej EBC pod adresem: www.ecb.europa.eu.

- 1.5. Ponadto w swoim Centrum Analiz Fałszerstw EBC analizuje nowe rodzaje fałszyfikatów i wykorzystuje uzyskaną wiedzę do skuteczniejszego doradzania organom ścigania. Centrum Analiz Fałszerstw koordynuje przekazywanie wszystkim właściwym podmiotom wszelkich dostępnych technicznych i statystycznych danych dotyczących fałszowania euro.
- 1.6. Fałszerze banknotów w coraz większym stopniu korzystają z oprogramowania i sprzętu do cyfrowego przetwarzania obrazu. W odpowiedzi Grupa Banków Centralnych ds. Powstrzymywania Fałszerstw Pieniądza, do której należy EBC, wspiera i wykorzystuje technologie takie jak systemy przeciwdziałania fałszerstwom, które zapobiegają utrwalaniu i reprodukcji obrazów chronionych banknotów.

2. Uwagi szczegółowe

- 2.1. Zgodnie z art. 4 ust. 2 projektu przy wdrażaniu programu Perykles IV we współpracy z państwami członkowskimi Komisja Europejska uwzględni odpowiednie środki podejmowane przez inne właściwe organy, w szczególności EBC i Europol. EBC zachęca Komisję do pełnego wykorzystania doświadczeń EBC w prowadzeniu szkoleń i przekazywaniu informacji dotyczących banknotów euro oraz do zapewnienia pełnego zaangażowania EBC w tym zakresie.
- 2.2. Ponadto, mając na względzie dobrze funkcjonującą współpracę pomiędzy uczestnikami programu Perykles IV, EBC przywołuje wyrażony przez siebie pogląd, że korzystne byłoby zaangażowanie przez Komisję EBC i Europolu do współpracy przy stworzeniu programów prac, które będą finansowane w ramach programu Perykles, w szczególności poprzez wspólne dokonywanie oceny poszczególnych inicjatyw, co pozwoli na uniknięcie dublowania i pokrywania się działań podejmowanych w ramach programu Perykles, innych podobnych programów i działalności szkoleniowej EBC⁽¹⁾. Taka współpraca ułatwiłaby również stosowanie spójnej strategii przeciwdziałania fałszowaniu euro i oszustwom. Należy zatem zmienić art. 10 projektu rozporządzenia, tak aby przewidywał wyprzedzające konsultacje Komisji z najważniejszymi zainteresowanymi stronami, w tym EBC i Europolem, w odniesieniu do programów prac. Komisja powinna dać EBC wystarczającą ilość czasu na zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą programów prac, które zostaną stworzone zgodnie z art. 10⁽²⁾.
- 2.3. Art. 12 projektu rozporządzenia wymaga, aby Komisja co roku dostarczała informacje o wynikach programu Perykles IV. Art. 13 przewiduje przeprowadzenie oceny śródkresowej w trakcie trwania programu oraz oceny końcowej po jego zakończeniu. Wnioski z tych ocen wraz z komentarzami Komisji mają być przekazywane Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i EBC, natomiast informacje roczne mają być przekazywane tylko Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. EBC zauważa również, że komunikat w sprawie średniookresowej oceny programu Perykles 2020 został przekazany tylko Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽³⁾. EBC pragnie podkreślić potrzebę: 1) regularnego angażowania EBC w przygotowywanie sprawozdań z oceny w trakcie trwania programu, tak aby uwzględnić środki podejmowane przez EBC i jego aktywne zaangażowanie w zwalczanie fałszowania banknotów; 2) włączania do sprawozdań z oceny i komunikatów informacji zwrotnych otrzymywanych od podmiotów aktywnie uczestniczących wraz z Komisją w realizacji odpowiednich środków; oraz 3) regularnego przekazywania EBC w przyszłości informacji o programie. W związku z powyższym EBC zaleca zmianę art. 12 ust. 3 i art. 13 ust. 3 projektu rozporządzenia w celu zapewnienia przekazywania EBC zarówno informacji rocznej o wynikach programu, jak i śródkresowych ocen programu.
- 2.4. Art. 11 projektu rozporządzenia przewiduje przekazanie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych w celu opracowania przepisów dotyczących ram monitorowania i oceny zgodnie z art. 12 ust. 2. EBC zauważa, że uprawnienie takie jest już zawarte w art. 14 rozporządzenia (UE) nr 331/2014. EBC zauważa jednak także, że art. 133 Traktatu wprowadza obowiązek przeprowadzenia konsultacji z EBC przed ustanowieniem środków niezbędnych do używania euro jako jednej waluty. Obowiązek ten nie ogranicza się do projektu rozporządzenia, ale ma również zastosowanie do aktów delegowanych, które dotyczą zakresu kompetencji określonego w podstawowym akcie ustawodawczym. Rada Unii Europejskiej skonsultowała się z EBC w sprawie projektu rozporządzenia zgodnie z art. 133 Traktatu, a zatem powinno się również skonsultować z EBC przed przyjęciem aktu delegowanego na podstawie art. 12 ust. 2 projektu rozporządzenia, ponieważ jest to środek implementujący na potrzeby ochrony euro przed fałszowaniem, jako taki niezbędny do używania euro jako jednej waluty. W kontekście art. 11 ust. 4, który zobowiązuje Komisję do konsultacji z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie przed przyjęciem aktu delegowanego, EBC zaleca, aby Komisja przeprowadziła również formalne konsultacje z EBC.

⁽¹⁾ Zob. pkt 8 opinii Europejskiego Banku Centralnego CON/2005/22 z dnia 21 czerwca 2005 r. wydanej na wniosek Rady Unii Europejskiej w sprawie dwóch projektów decyzji Rady dotyczących programu wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles”) (Dz.U. C 161 z 1.7.2005, s. 11), pkt 2.2 opinii CON/2006/35 oraz pkt 2.4 opinii CON/2012/17.

⁽²⁾ Zob. pkt 2.5 opinii CON/2012/17.

⁽³⁾ Zob. motyw 6 projektu rozporządzenia.

W przypadku gdy EBC zaleca zmianę projektu rozporządzenia, szczegółowe propozycje zmian wraz z ich uzasadnieniem zostały zawarte w odrębnym roboczym dokumencie o charakterze technicznym. Dokument roboczy o charakterze technicznym jest dostępny w języku angielskim na stronie internetowej EBC.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 16 sierpnia 2018 r.

Mario DRAGHI

Prezes EBC
